

Biblia codzienności

Biblia Nawarska, pomyślana, aby pomóc czytelnikom zastosować Ewangelię w codziennym życiu. Jej inspiratorem jest św. Josemaría Escrivá, „święty codzienności”.

26-01-2023

- Co wnosi Biblia Nawarska? (ks. dr. Michał Twarkowski)
- Więcej na stronie wydawnictwa Apostolicum
- Jak brzmi przymiotnik od nazwy Nawarra?

Pewnego razu, pod koniec grudnia 1931 r., św. Josemaría Escrivá szedł ulicami Madrytu, gdzie wówczas mieszkał. Parę lat wcześniej, w 1928 r. otrzymał Boże natchnienie, aby założyć Opus Dei, drogę do świętości pośród codziennych obowiązków. Ten okres jest szczególnie intensywny w jego osobistym życiu duchowym, w którym też otrzymuje od Boga szczególne łaski i zastanawia się nad nimi. Krok po kroku, zaczyna rozumieć, jak każdy człowiek, żyjący w świecie, zaangażowany w tysiące codziennych spraw może zbliżyć się do Boga. Wzorem świętości jest Jezus Chrystus, tak więc poznanie jego życia i rozważanie go, aby później je naśladować, jest nieodzowne. Św. Josemaría miał zwyczaj regularnej lektury Pisma Św., do tego stopnia, że czytał je, nawet chodząc ulicą. Tak też było tego grudniowego poranka. W pewnym momencie zanurzony w lekturze Ewangelii św. Łukasz minął grupę robotników. Usłyszał

rozmowę, jaka wywiązała się między nimi. Jeden z nich spytał, co czyta ten ksiądz. Na co jego kolega odpowiedział: „Życie Jezusa Chrystusa”. Egzemplarz Ewangelii, jaki czytał ksiądz, to była mała książeczka, którą zawsze nosił przy sobie w kieszeni. Na okładce nie było żadnego napisu, tak więc ów robotnik mógł to odgadnąć jedynie dzięki Bożej Opatrzności. W tym momencie Święty pomyślał: Oby moja postawa i moje rozmowy były takie, ażeby wszyscy, widząc mnie lub słysząc, mogli powiedzieć: „Ten człowiek czyta życie Jezusa Chrystusa”. Później zdał sobie sprawę, że ta myśl może zainspirować wielu zwykłych chrześcijan i umieścił ją jako jeden z pierwszych punktów w swojej książce „Droga”.

Św. Josemaría zdał sobie wówczas sprawę, jak ważne jest regularne czytanie Ewangelii. Ale czytanie

Ewangelii nie były jakie, lecz takie, które przejawia się w postawie, w rozmowach, w całym życiu. Coś, co nie pozostaje na marginesie własnego życia, ale przenika je do głębi, stopniowo przemieniając wszystkie sfery życia chrześcijanina.

Ale jak to zrobić? Co każdy chrześcijanin może robić, aby postać Jezusa Chrystusa była bardziej obecna w jego życiu? Jak na co dzień możemy o Nim pamiętać, aby rzeczywiście było to widać w naszym życiu? Życie i nauczanie św.

Josemaríi mogą nam dużo pomóc w tym zadaniu. Zachęcał on wiernych do aktywnego uczestnictwa w liturgii. Chciał, aby Pismo święte odczytywane na Mszy świętej głęboko zapadało w serca słuchaczy i powodowało stopniową przemianę serc. Św. Josemaría zachęcał też, aby często korzystać z Ewangelii podczas osobistej modlitwy, zgodnie z tradycyjną w Kościele *Lectio divina*.

W jednej ze swoich homilii tak o tym pisał: „Radzę ci, abyś w swojej modlitwie włączał samego siebie do scen Ewangelii jako jeszcze jednego z uczestników wydarzeń. Najpierw wyobraź sobie daną scenę lub tajemnicę, która posłuży ci, aby się skupić i rozważać. Następnie przemyśl jakiś szczególny rys w życiu Nauczyciela. Myśl o Jego miłosiernym Sercu, Jego pokorze, Jego czystości, o tym, jak pełni wolę Ojca. Potem opowiedz Mu, co się z tobą dzieje, o tych problemach, co cię nurtują w tej chwili, jakie masz trudności. Bądź uważny, gdyż może Pan chce ci coś powiedzieć i odczujesz wewnętrzne poruszenie, uświadomisz sobie pewne rzeczy, a może też usłyszysz upomnienie”.

Z tej troski o przybliżenie Pisma Świętego zwykłym wiernym, tak aby mogli je zastosować do swego życia, rodzi się Biblia Nawarska. W pewnym momencie św. Josemaría

zdał sobie sprawę, że wiele wówczas dostępnych wydań Pisma Świętego posiada bardzo skąpe albo zbyt specjalistyczne komentarze, pisane bardziej z myślą o teologach czy księżach, niż o osobach żyjących pośród świata i potrzebujących komentarza, który nie tylko wyjaśni różne trudne do interpretacji fragmenty, lecz także zachęci je do zastosowania Ewangelii w ich życiu. Dlatego poprosił profesorów wydziału teologicznego Uniwersytetu Nawarry, aby opracowali taki właśnie komentarz, łączący rygor naukowy z nastawieniem na duchową pomoc czytelnikowi. Obecnie sytuacja znacznie się poprawiła, mamy do dyspozycji choćby znakomity komentarz do Biblii Edycji Świętego Pawła, ale na pewno także Biblia Nawarska w polskim wydaniu może dużo pomóc, aby Pismo święte było nie tylko czytane, ale stosowane we własnym życiu każdego chrześcijanina.

Biblia Nawarska w polskim opracowaniu opiera się na przekładzie Nowego Testamentu Biblii Tysiąclecia. Komentarze zaś szeroko czerpią z duchowej tradycji Kościoła. Znajduje się w nich wiele cytatów z Katechizmu, nauczania ostatnich papieży, ojców Kościoła, wielkich mistrzów duchowości. Motywem przewodnim jest myśl, że Słowo Boże nie jest pięknym zabytkiem, ale skarbem, który rozświecła „teraz” każdego chrześcijanina, dając nowego blasku jego życiu. Chrześcijanin, czerpiąc Bożą łaskę z sakramentów i karmiąc się Pismem świętym może stopniowo stawać się coraz bardziej podobnym do wcielonego Słowa, Jezusa Chrystusa, niezależnie od tego jaka jest jego pozycja społeczna czy życiowa misja. Pomagają w tym liczne cytaty z pism świętych z całej historii Kościoła, którzy nie tylko głosili, ale przede wszystkim żyli Słowem Bożym.

Parę lat temu Ojciec święty Franciszek podczas Światowych Dni Młodzieży zachęcał w tym duchu, aby Ewangelia przekładała się każdego dnia na czyny, na czyny miłosierdzia: „Można powiedzieć, że Ewangelia, żywa księga Bożego miłosierdzia, którą trzeba nieustannie czytać i odczytywać na nowo, ma wciąż na końcu białe karty: pozostaje księgą otwartą, do której pisania jesteśmy powołani – tym samym stylem, to znaczy wypełniając dzieła miłosierdzia. Pytam was, drodzy bracia i siostry: jakie są karty życia każdego z was? Czy są codziennie zapisywane? Czy są trochę zapisywane, a trochę nie? Czy może są puste?”. Biblia Nawarska może być cenną pomocą, aby także w naszym życiu było widać życie Jezusa Chrystusa.

Cechy komentarzy Biblii Nawarskiej

„Komentarze biblistów z Nawarry stanowią znakomitą pomoc w owocnej lekturze Biblii. Dzięki nim teksty stają się dostępne dla współczesnego czytelnika i ułatwiają odpowiedź na najgłębsze pytania egzystencjalne: kim jest człowiek i jaki jest sens jego życia? W jakim sensie Jezus Chrystus jest naszym Mistrzem i Panem? Czy rzeczywiście to Chrystus utworzył Kościół? W jaki sposób oddziałują na nas tajemnice Śmierci i Zmartwychwstania Jezusa? W ten sposób księgi Nowego Testamentu nie są czymś należącym wyłącznie do przeszłości, ale stają się zaproszeniem do upodobnienia naszego życia do Chrystusa” (Ks. abp Stanisław Gądecki, Przewodniczący Episkopatu Polski).

„Zapoczątkowana w latach 70. na Uniwersytecie Nawarry (Hiszpania) Biblia Nawarska zawiera obszerne cytaty Ojców i Doktorów Kościoła. Dzięki Biblii Nawarskiej również osoby nie zajmujące się zawodowo teologią i spoza kręgów kościelnych mogą czerpać i ubogacić się przez Biblię, tak jak to czynił św. Josemaría” (Scott Hahn).

„Konieczne jest zwłaszcza, aby słuchanie słowa Bożego stawało się żywym spotkaniem, zgodnie z wiekową i nadal aktualną tradycją *lectio divina*, pomagającą odnaleźć w biblijnym tekście żywe słowo, które stawia pytania, wskazuje kierunek, kształtuje życie” (Jan Paweł II, list apostolski *Novo millennio ineunte*, 39). Komentarze zawarte w Biblii Nawarskiej pomagają w odczytywaniu Pisma Świętego w Kościele. Dzięki temu traktujemy je jak Słowo Boże docierające do nas

poprzez ludzkie słowa, i unikamy wszelkiego rodzaju subiektywizmu.

„Nie możemy nigdy sami czytać Pisma świętego. Spotykamy zbyt wiele zamkniętych drzwi i łatwo błądzimy” (Benedykt XVI, *Verbum Domini*, 30).

Przekłady Pisma Świętego powinny być „opatrzone niezbędnymi i w pełni wystarczającymi objaśnieniami, tak aby dzieci Kościoła mogły bezpiecznie i owocnie obcować z księgami świętymi oraz przyjmować ich ducha” (Sobór Watykański II, Konst. *Dei Verbum*, 25).

Komentarze zawarte w Biblii Nawarskiej - o charakterze duchowym i praktycznym - pomagają w odczytywaniu Pisma Świętego w Kościele. Dzięki temu traktujemy je jak Słowo Boże docierające do nas poprzez ludzkie

słowa, i unikamy wszelkiego rodzaju subiektywizmu.

Biblia Nawarska jest bardzo popularna i doceniana w krajach anglo- i hiszpańskojęzycznych, w których osiągnęła wysokie nakłady.

Komentarze Biblii Nawarskiej ułatwiają nawiązywanie dialogu między Bogiem a czytelnikiem i zachęcają do zastosowania wskazań Jezusa i apostołów w codziennym życiu.

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/biblia-codziennosci/>
(23-03-2026)